

Jēkabpils novada jauniešu aptauja 2023 ZIŅOJUMS

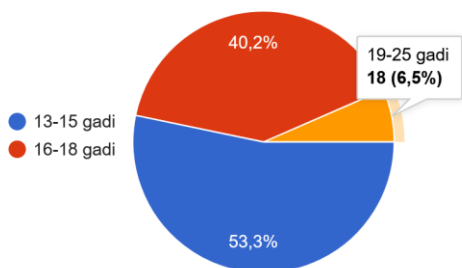
No 2023. gada 20. oktobra līdz 2023. gada 10. novembrim Jēkabpils novadā tika īstenota “Jēkabpils novada jauniešu aptauja 2023” (Aptauja). Aptaujā piedalījās 276 Jēkabpils novada jaunieši.

Jēkabpils novada jauniešu aptaujas mērķis bija noskaidrot Jēkabpils novada jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem viedokli par jauniešu dzīves kvalitāti un līdzdalību sabiedriskajā dzīvē Jēkabpils novadā, kā arī iesaistīt jauniešus darba ar jaunatni uzlabošanā Jēkabpils novadā.

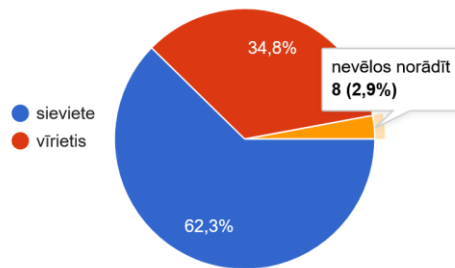
Jēkabpils novada jauniešu aptaujā tika iekļauti 35 jautājumi - 5 atvērtie jautājumi un 30 slēgtie jautājumi.

Respondenti

Respondentu vecums – 53.3 % respondentu bija vecumā no 13 līdz 15 gadiem, 40.2 % respondentu vecumā no 16 līdz 18 gadiem un 6.5 % vecumā no 19 līdz 25. Aptaujā piedalījās 62.3 % sievietes, 34.8 % vīrieši un 2.9 % respondentu nevēlējās norādīt savu dzimumu. (Skat. att. nr. 1; att. nr. 2)

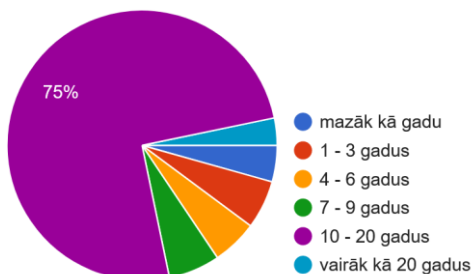
Respondentu vecums. (Att. nr. 1)

Respondentu dzimums. (Att. nr. 2)

Kā savu patstāvīgo dzīvesvietu Jēkabpils novadā: 45.3 % respondent norādīja Jēkabpili, 2.9 % Aknīstes pagastu, 2.5 % Aknīstes pilsētu, 0.4 % Asares Pagastu, 0.7 % Atašienes pagastu, 1.8 % Ābeļu pagastu, 0.7 % Dignājas pagastu, 1.1 % Dunavas pagastu, 0.4 % Elkšņu pagastu, 0.7 % Gārsenes Pagastu, 0.7 % Kalna Pagastu, 5.4 % Krustpils pagastu, 2.9 % Kūku pagastu, 1.1 % Leimaņu pagastu, 1.1 % Mežāres pagastu, 0.7 % Rites pagastu, 2.2 % Rubenes pagastu, 7.6 % Salas pagastu, 1.8 % Saukas pagastu, 5.4 % Variešu pagastu, 2.2 % Viesītes pagastu, 6.5 % Viesītes pilsētu, 0.4 % Vīpes pagastu, 3.3 % Zasas pagastu, 0.7 % Sunākstes pagastu.

Jēkabpils novadā vairāk kā 20 gadus dzīvo 3.3 % respondentu, 10 – 20 gadus dzīvo 75 % respondentu. Ņemot vērā respondentu vecumu, pavisam droši var apgalvot, ka 78.3 % respondentu Jēkabpils novadā dzīvo kopš dzimšanas. 6.2 % respondentu norāda, ka dzīvo Jēkabpils novadā 7 – 9 gadus, 5.4 % respondentu, ka 4 – 6 gadus, 5.8 % - 1 – 3 gadus un 4.3 % respondenti - mazāk kā gadu, t.i. kopumā 21.7 % ir pārcēlušies savas dzīves laikā no cita novada uz Jēkabpils novadu. (Skat. att. nr. 3)

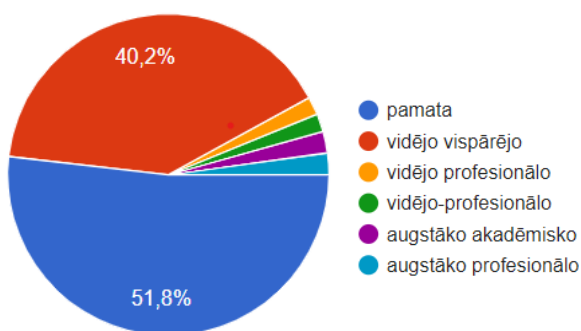

Respondenti, kuri dzīvo Jēkabpils novadā. (Att. nr. 3)

Aptaujas dati norāda, ka lielākā daļa respondentu (94.4 %) mācās un studē, no kuriem 11.6 % paralēli studijām arī strādā. 1 respondents atbildēja, ka nemācās, nestrādā un neapgūstu profesiju (NEET).

78.6 % respondentu atbildēja, ka ikdienā savā ģimenē sarunājas latviešu valodā, un 19.9 % respondentu sarunājas krievu valodā, kā arī 1.5 % atbildēja, ka ikdienā ģimenē sarunājas angļu vai vācu valodā vai vairākās valodās.

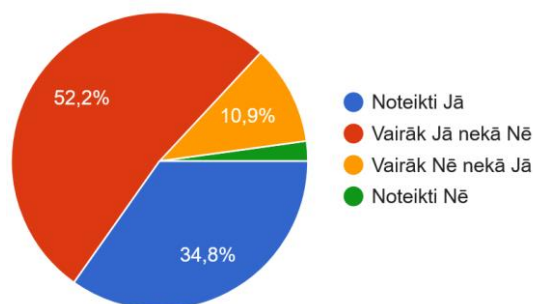
Uz aptaujas norises laiku, 51.8 % respondentu bija ieguvuši pamata izglītību, 40.2 % - vidējo vispārējo izglītību, 3.6 % vidējo profesionālo, 2.2 % augstāko akadēmisko un 2.2% augstāko profesionālo. Kā augstāko izglītības līmeni, kuru respondenti vēlētos iegūt atbildes bija sekojošas: 3.6 % pamata, 10.1 % vidējo vispārējo, 27.6 % vidējo profesionālo, 23.6 % augstāko akadēmisko, 35.1 % augstāko profesionālo. (Skat. att. nr. 4)

Respondentu izglītība. (Att. nr. 4)

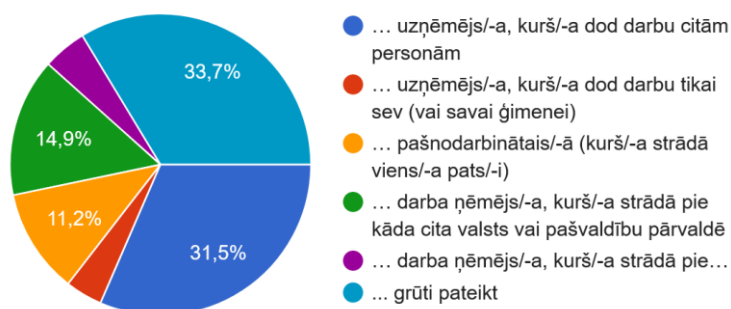
Vērtējums par jauniešu iespējām / vēlmēm

Uz jautājumu, vai respondenti piekrīt apgalvojumam "Man ir visas vai lielas iespējas iegūt tādu izglītību, kādu es vēlos", 34.8 % respondent atbild "Noteikti jā", 52.2 % "Vairāk Jā nekā Nē", 10.9 % "Vairāk Nē kā Jā" un 2.2 % "Noteikti nē". (Skat. att. nr. 5)

Respondenti piekrīt apgalvojumam "Man ir visas vai lielas iespējas iegūt tādu izglītību, kādu es vēlos". (Att. nr. 5)

Par izvēli, ko jaunieši vēlētos darīt nākotnē, ja viņiem būtu visas pieejamās iespējas 31.5 % atbildēja, ka vēlētos būt "uzņēmējs/-a, kurš/-a dod darbu citām personām", 4 % atbildēja, ka vēlētos būt "uzņēmējs/-a, kurš/-a dod darbu tikai sev (vai savai ģimenei)", 11.2 % norādīja atbilžu variantu "pašnodarbinātais/-ā (kurš/-a strādā viens/-a pats/-i)", 14.9 % "darba ņēmējs/-a, kurš/-a strādā pie kāda cita valsts vai pašvaldību pārvaldē", 4.7 % "darba ņēmējs/-a, kurš/-a strādā pie kāda cita valsts vai pašvaldību pārvaldē" un 33.7 % respondentiem ir grūti pateikt, ko viņi vēlētos darīt nākotnē, ja viņiem būtu pieejamas visas iespējas. (Skat. att. nr. 6)

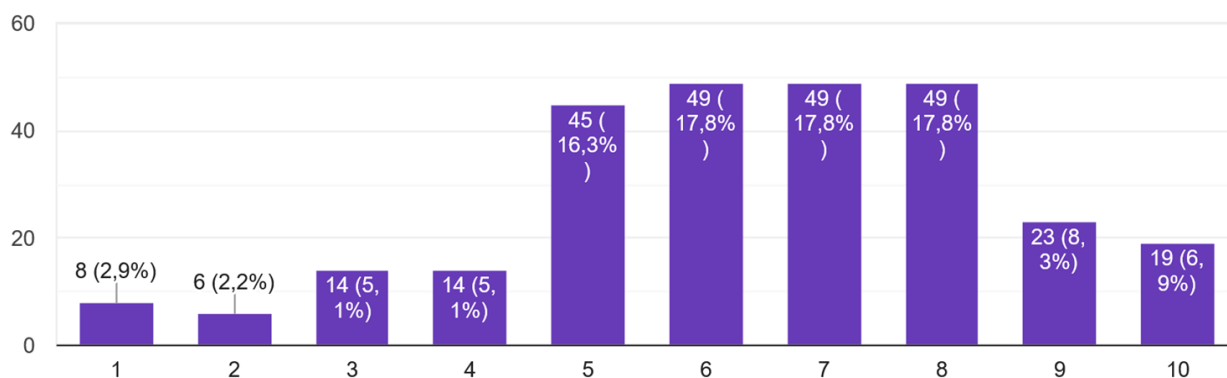
Respondentu vēlmes par nākotnes darbību, ja viņiem būtu visas pieejamās iespējas. (Att. nr. 6)

Ikdienā lielākā daļa respondentu mācās Jēkabpils pilsētā, savā pagastā vai arī Rīgā. Lielākā daļa no jauniešiem, kuri strādā, to dara Jēkabpils pilsētā vai arī savā pagastā. 67.4 % respondentu atzīmē, ka pārsvarā iepērkas Jēkabpils pilsētā, 18.5 % iepērkas savā pagastā. Brīvā laika pavadīšanai 49.6 % respondenti izvēlas Jēkabpili, 34.5 % atzīmē šo vietu kā savu pagastu. 36.6 % respondentu nodarbojas ar sportu savā pagastā, 43.8 % ar sportu nodarbojas Jēkabpils pilsētā. 36.6 % respondentu apmeklē ģimenes ārstu savā pagastā, 55.4 % apmeklē to Jēkabpils pilsētā, bet 58 % nepieciešamības gadījumā apmeklē ārstu vai speciālistu Jēkabpils pilsētā un 24.7 % respondentu to dara Rīgā. 42.4 % respondentu apmeklē kultūras pasākumus Jēkabpils pilsētā, 19.2 % respondentu apmeklē tos savā pagastā, 15.2 % respondentu tos apmeklē Rīgā.

Kopumā Jēkabpils novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku jaunieši novērtē ar atzīmi 6.5 skalā no 1 - 10, kur 10 ir ļoti apmierināts/-a, 1 - ļoti neapmierināts/-a - 7.2 % atbildēja ar vērtējumu 10 un 9; 17.8 % ar vērtējumu 8; 24.3 % ar 7; 12.3 % ar 6; 17 % respondentu ar vērtējumu 5; 8 % ar vērtējumu 4; 3.6 % ar vērtējumu 3; 0.4 % ar 2 un 2.2% ar vērtējumu 1.

Savukārt, cik draudzīgs jauniešiem ir Jēkabpils novads skalā no 1 - 10, kur 10 ir ļoti draudzīgs, 1 - ļoti nedraudzīgs, jaunieši snieguši vidējo vērtējumu - 6.9 % respondentu atbildēja ar vērtējumu 10; 8.3 % ar vērtējumu 9; 17.8 % ar vērtējumiem 8, 7 un 6, ar vērtējumu 5 atbildēja 16.3% respondentu, ar vērtējumiem 4 un 3 atbildēja 5.1%, ar vērtējumu 2 - 2.2% un vērtējumu 1 - 2.9%. (Skat. att. nr. 7)

Cik draudzīgs jauniešiem ir Jēkabpils novads? (novērtē skalā no 1 - 10, kur 10 ir ļoti draudzīgs, 1 - ļoti nedraudzīgs) (Att. nr. 7)

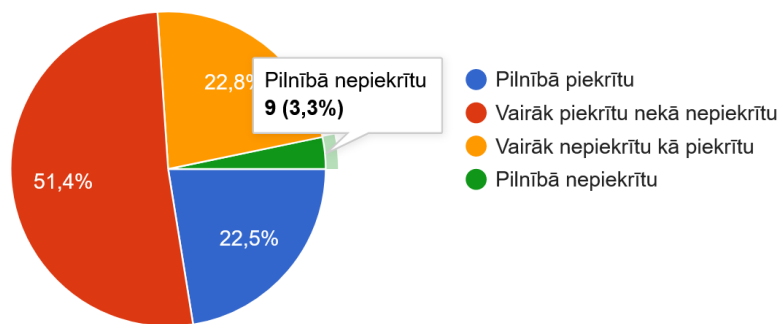
Uz jautājumu “Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi apmierināts/-a ar Jēkabpils novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku?” jaunieši minēja izklaides vietu trūkumu Jēkabpilī un Jēkabpils novadā (piemēram, nav kinoteātra, boulinga, mākslas muzeju, datoru kluba, netiek dota iespēja lietderīgi izmantot sporta zāles, lai spēlētu florbolu vai volejbolu, nav kafejnīcu, kurās relaksēties un padzert kafiju, nav vienotas vietas, kur jauniešiem kopīgi atpūsties vai pavadīt laiku priekš savām vajadzībām); fiziskām aktivitātēm piemērotas infrastruktūras ierobežota pieejamība (piemēram, peldbaseina, kurš tiktu uzturēts labā stāvoklī, veloceliņi ārpus Jēkabpils, uzlabotu sabiedriskā transporta ārpus Jēkabpils pilsētas pieejamību); vienveidīgi kultūras pasākumi; vāja medicīnas nozare; ierobežotas darba iespējas, gan jaunajos uzņēmumos, gan apvienojot ar mācībām; tiek arī minēts pārāk liels fokuss uz Jēkabpili, liekot Jēkabpils novada pagastus otrajā plānā.

Uz jautājumu “Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ esi apmierināts/-a ar Jēkabpils novadu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku?” respondenti vairākkārt minēja: ēdināšanas kvalitāti kafejnīcās, tīrību pilsētā un atzina Jēkabpili, kā jauku, klusu un mierīgu vietu, kur dzīvot. Respondenti arī minēja efektīvus autobusu maršrutus pilsētā, “Bolt” skūteru pieejamību pilsētā, ledus halles esamību, kā arī izglītības iestāžu pieejamību pilsētā. Vairākas āra atpūtas iespējas Kena parkā un skeitparkā, āra treniņu laukums un izklaides pasākumi dabā vasaras laikā. Vairāki kultūras pasākumi, kuros var piedalīties visu vecumu indivīdiem. Vairāki ārpuskolas pulciņi un aktivitātes jauniešiem, kuros ir iespēja attīstīt savus talantus un aktīvas skolu pašpārvaldes.

Savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā viņi to vēlētos, jaunieši vērtē apmēram 50/50 %: 10.5 % - ir visas iespējas, 37.3 % - ir lielas iespējas, 34.8 % - nelielas iespējas, 5.1 % - nekādas iespējas un 12.3 % bija grūti novērtēt sava brīvā laika pavadīšanas iespējas tā kā viņi to vēlas. Jauniešu minētie piemēri nepieciešamām pieejamākām brīvā laika pavadīšanas iespējām: pasākumi, kuros pavadīt laiku ar vienaudžiem un draugiem; Stand-Up pasākumi; prasmju apgūšanas (ne profesionālie) treniņi (slēpošana, daiļslidošana, hokejs, florbols, basketbols, volejbols, tautas dejas); daudzveidīgas radošās darbnīcas; brīvi pieejamas koplietojamās jauniešu telpas visos pagastos; jauniešu māja Jēkabpils novadā; meistarklases dažādās tēmās; pārgājieni ar nakšņošanu teltīs un citi.

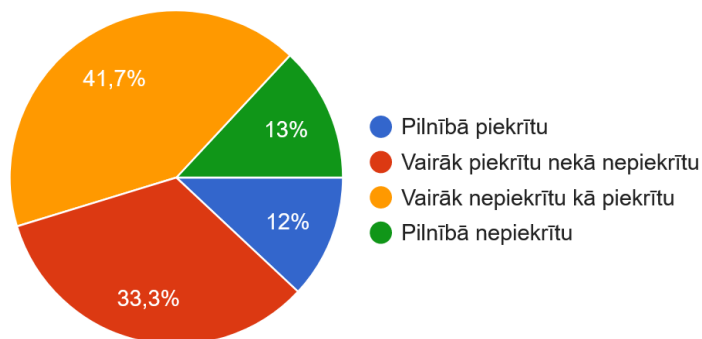
Drošība un Veselība

Uz jautājumu vai “Vai Tu piekrīti apgalvojumam "Jūtos droši, kad uzturos ārā savā pašvaldībā" 22.5 % respondent atbildēja, ka viņi pilnībā piekrīt, 51.4 % vairāk piekrīt nekā nepiekrīt, 22.8 % vairāk nepiekrīt nekā piekrīt un 3.3 % pilnībā nepiekrīt. (Skat. att. nr. 8)

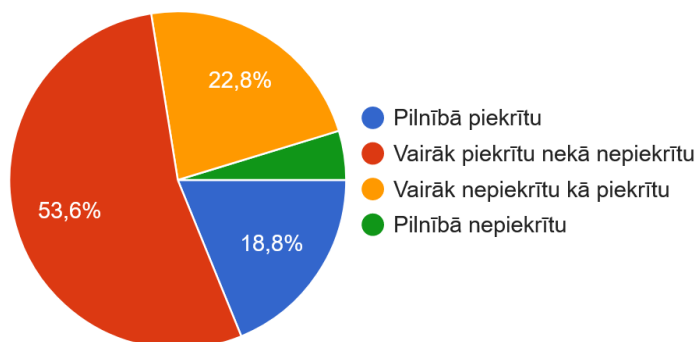
Respondenti piekrīt/nepiekrīt apgalvojumam "Jūtos droši, kad atrodos ārā savā pašvaldībā". (Att. nr. 8)

Uz jautājumu "Vai Tu piekrīti apgalvojumam "Man ir grūti tikt galā ar nopietnām problēmām savā dzīvē" 12 % respondent pilnībā piekrīt, 33.3 % vairāk piekrīt nekā nepiekrīt, 41.7 % vairāk nepiekrīt nekā piekrīt, 13 % pilnībā nepiekrīt. (Skat. att. nr. 9)

Respondenti piekrīt/nepiekrīt apgalvojumam "Man ir grūti tikt galā ar nopietnām problēmām savā dzīvē". (Att. nr. 9)

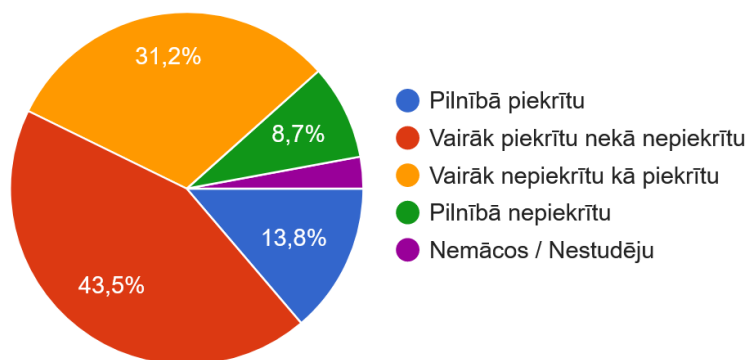
Uz jautājumu "Vai Tu piekrīti apgalvojumam "Man ir visas iespējas saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās"" 18.8 % respondentu pilnībā piekrīt, 53.6 % vairāk piekrīt nekā nepiekrīt, 22.8 % vairāk nepiekrīt kā piekrīt, 4.7 % pilnībā nepiekrīt. (Skat. att. nr. 10)

Respondenti piekrīt/nepiekrīt apgalvojumam "Man ir visas iespējas saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās". (Att. nr. 10)

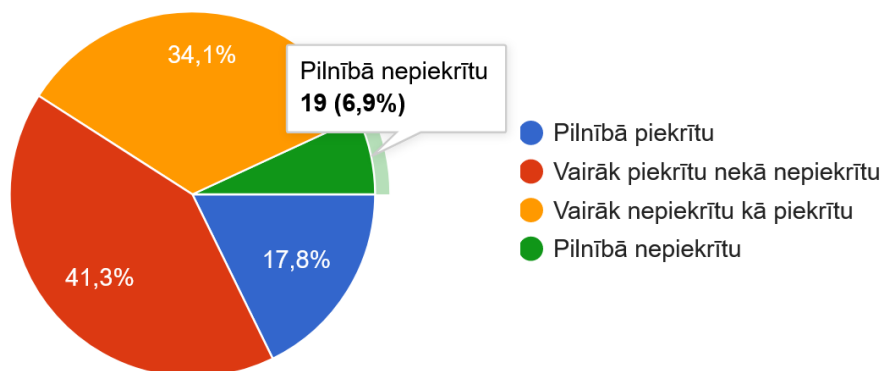
Uz jautājumu "Vai Tu piekrīti apgalvojumam "Manai skolai / augstskolai rūp manas vēlmes un vajadzības"" 13.8 % respondent pilnībā piekrīt, 43.5 % vairāk piekrīt nekā nepiekrīt, 31.2 % vairāk

nepiekrīt, kā piekrīt, 8.7 % pilnībā piekrīt un 2.9% respondenti atbildēja, ka nemācās/nestudē. (Skat. att. nr. 11)

Respondenti piekrīt/nepiekrīt apgalvojumam "Manai skolai/augstskolai rūp manas vēlmes un vajadzības". (Att. nr. 11)

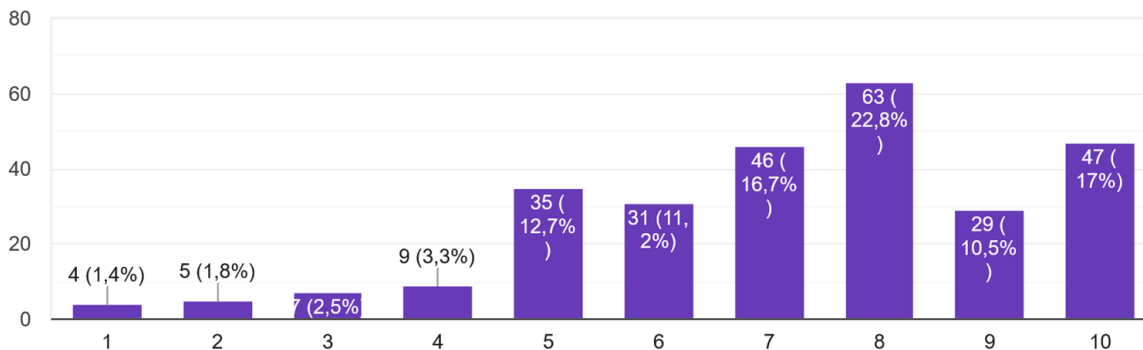
Uz jautājumu "Vai Tu piekrīti apgalvojumam "Lielākajai daļai cilvēku, ar kuriem es komunicēju, var uzticēties"" 17.8 % respondentu pilnībā piekrīt šim apgalvojumam, 41.3 % vairāk piekrīt, nekā nepiekrīt, 34.1 % vairāk nepiekrīt kā piekrīt un 6.9 % pilnībā nepiekrīt šim apgalvojumam. (Skat. att. nr. 12)

Respondenti piekrīt/nepiekrīt apgalvojumam "Lielākajai daļai cilvēku, ar kuriem es komunicēju var uzticēties". (Att. nr. 12)

Uz aptaujas jautājumu "Novērtē, lūdzu, cik apmierināts/-a vai neapmierināts/-a Tu esi ar savu pašreizējo dzīvi kopumā? (veselība, pietiekams ēdiens, izklaides, iespēja realizēt savas idejas u.c.)" skalā no 1 - 10, kur 10 ir ļoti apmierināts/-a, 1 - ļoti neapmierināts/-s, vidējais vērtējums sniegts 7.2. Zemāks vērtējums sniegts situācijas, kad jaunieši saskaras ar kādam veselības problēmām, identificē sevi ar seksuālām minoritāšu grupām, vēlas pārcelties uz ārvalstīm pie ģimenes, nav pietiekamas finanses visu savu vajadzību apmierināšanai, nav iespējams profesionāli pilnveidoties tuvu dzīvesvietai, bet loģistika ir sarežģīta (vai pat neiespējama), nav drošības sajūtas, dzīvo tālu no apdzīvotām vietām, ierobežotas brīvā laika pavadīšanas iespējas, liela slodze mācībās, psihoemocionālais stāvoklis ģimenē, ierobežotas nodarbinātības iespējas un citi. (Skat. att. nr. 13)

Novērtē, lūdzu, cik apmierināts/-a vai neapmierināts/-a Tu esi ar savu pašreizējo dzīvi kopumā? (veselība, pietiekami ēdiens, izklaides, iespēja realizēt savas idejas u.c.) (novērtē skalā no 1 - 10, kur 10 ir ļoti apmierināts/-a, 1 - ļoti neapmierināts/-s) (Att. nr. 13)

Jaunieši 10 baļļu skalā, kur 1 – ļoti slikti un 10 - ļoti labi, savu veselības stāvokli vērtē ar vērtējumu 7.3.

Pozitīvi, ka 72.5 % respondentu atzīmējuši, ka viņi nesmēķē (cigarettes, tabaka, elektriskās cigarettes, u.c.) un 10.5 % respondentu atbildēja, ka jā smēķē, bet tikai dažas reizes mēnesī vai vairākas reizes nedēļā (4.4 %). Katru dienu smēķē 9.8 % respondentu.

Par alkohola (alus, vīns, stiprais spirtotais dzēriens, u.c.) lietošanu respondenti norāda: 67.4 % nelieto alkoholu, 21 % - jā, dažas reizes mēnesī; 2.5 % - jā, vairākas reizes nedēļā, 6.6 % sniedza citu atbildi.

Diemžēl, arī narkotikas ir respondentu dienaskārtībā – 2.5 % dažas reizes mēnesī un 2.2 % lieto narkotiskās vielas katru dienu.

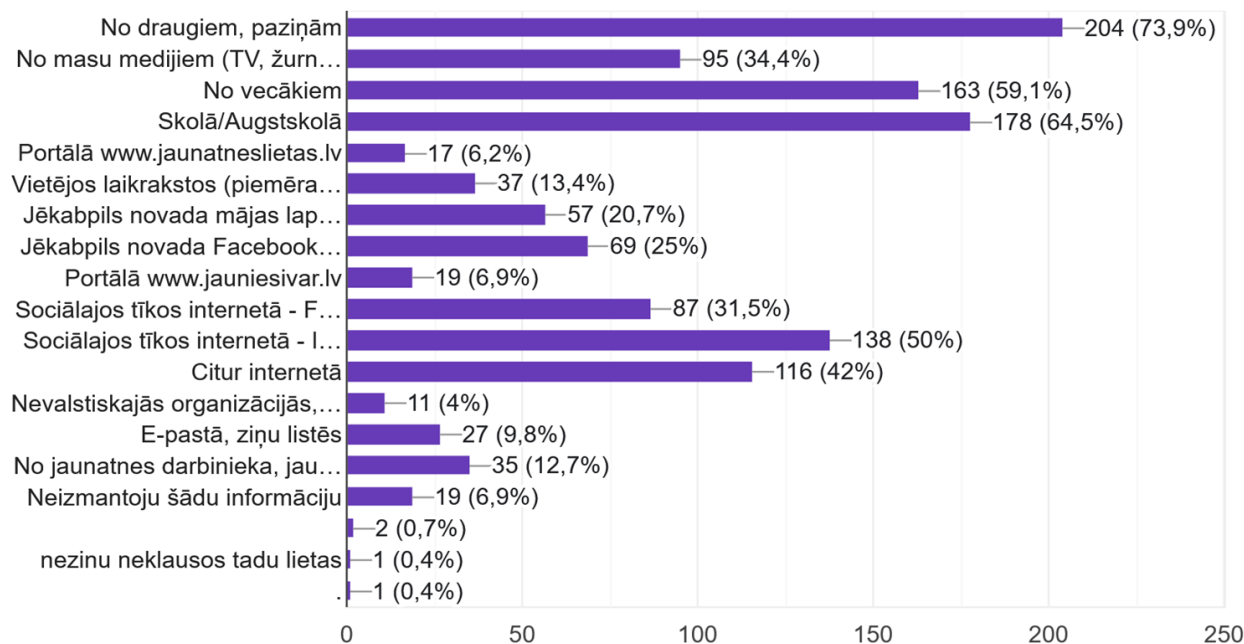
Līdzdalība

Jaunieši, vērtējot savu līdzdalību dažādās norisēs pēdējā gada laikā, norāda, ka tikai 55.6 % ir aktīvi piedalījušies kultūras pasākumos, tikai 22% ir piedalījušies vides sakopšanas talkās; 46.4 % piedalās interešu izglītības aktivitātēs; tikai 16 % piedalījušies nevalstisko organizāciju darbā un 20 % jaunatnes organizāciju darbā; politisko partiju darbā iesaistījušies vien 0.09 % jauniešu; 43.8 % nepiedalās skolu/augstskolu pasākumos; savukārt, dalība skolēnu/studentu pašpārvalžu darbā ir salīdzinoši populāra respondentu vidū – 35 %; brīvprātīgajā darbā 72.5 % ir iesaistījušies maz vai nemaz; 22.5 % ir piedalījušies kādos projektu konkursos; savukārt, tikai 17.4 % no respondentiem ir piedalījušies jauniešu projektos un 26 % ir piedalījušies Jauniešu centru, klubu vai iniciatīvu grupu aktivitātēs; populārāki ir tādi iesaistes veidi kā sports - 78.3 %, ceļošana Latvijā – 84.3 % un ceļošana ārvalstīs – 39.2 %; mākslinieciskā pašdarbībā iesaistījās 37 %; kā zems iesaistes līmenis ir vērtējams arī dalībaursos, semināros – tikai 21.7 % un vietējās kopienas aktivitātēs - 34.1 %.

Savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā skalā no 1 – 10, kur 1 – nekādas iespējas un 10 - ļoti plašas iespējas, jauniešu vidējais vērtējums ir 5, valstī - 4. Augstāk jaunieši novērtē savas iespējas iesaistīties sev interesējošās karjeras izglītības aktivitātēs, piemēram, iepazīt dažādas profesijas, tikties ar dažādu profesiju pārstāvjiem, piedalīties Ēnu diena, iziet praksi kādā uzņēmumā, u.tml., - vidējais vērtējums ir 6.7.

Informāciju par pieejamām iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos, jaunieši pārsvarā iegūst no draugiem, paziņām; skolas vai augstskolas; vecākiem; sociālajos tīklos, vairāk – Instagram. (Skat. att. nr. 14)

Kur Tu parasti iegūsti informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos? (atzīmē visas atbilstošās atbildes) (Att. nr. 14)

Jaunieši ir izteikuši konkrētus priekšlikumus par to, kādi būtu galvenie jautājumi, kurus Jēkabpils novada pašvaldībai būtu jārisina darbā ar jaunatni / jauniešu jomā: problēmas ar jauniešu ētisko uzvedību un mobingu; smēķēšanu (gan cigarešu, gan elektronisko cigarešu lietošana ikdienā) un alkohola lietošana; jauniešu iedrošināšana piedalīties pasākumos un pašvaldības darbībā kopumā; nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu izglītību; nodrošināt palīdzību ar mentālo veselību un kvalitatīvu veselības aprūpi jauniešiem; nodrošināt darba vietas jauniešiem vasarā; nodrošināt mobilo darbu ar jauniešiem mazajos pagastos; izveidot pieejamas izklaides vietas jauniešiem; nodrošināt ilgāku jauniešu telpu darba laiku ikdienā un piedāvāt plašāku atpūtas iespēju piedāvājumu jauniešiem Jēkabpils novadā.

Sagatavoja:

Anna Fedulova,

Jēkabpils novada pašvaldības Jaunatnes darbiniece

2023.gada novembris